

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
Course plan طرح دوره نظری و عملی

عنوان درس: ساختارها و سیستم های مراقبتی ویژه سالمندان

نوع و تعداد واحد(نظری/عملی): ۱/۵ واحد نظری

دروس پیش نیاز: اخلاق پرستاری و روابط حرفه ای، نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها، مدیریت پرستاری بالینی

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری سالمندی، کارشناسی ارشد، ترم ۳ نیمسال تحصیلی: اول سال ۱۴۰۴-۱۴۰۵

زمان کلاس: دو شنبه ها ۱۰-۸ مکان کلاس: شماره ۲۲

مسئول درس: دکتر ماهرخ کشوری شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۶۳

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - دفتر مجله - دو شنبه ها ۱۶-۱۴

Email: keshvari@med.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر ماهرخ کشوری، دکتر طیبه کریمی، دکتر فاطمه مالکی

شرح درس:

دانشجویان در پایان این درس با انواع مختلف ساختارها و سیستم های مراقبتی و خدماتی بهداشتی - اجتماعی ویژه سالمندان که با هدف پاسخگوئی به نیازهای متنوع مددجویان سالمند و خانواده هایشان و در سه سطح پیشگیری اولیه تا ثانویه و قابل ارائه در منزل، در سطح جامعه و در مراکز و مؤسسات مربوطه پیش بینی شده و خدمات تخصصی خود را به مددجویان سالمند ارائه می نمایند آشنا می گردند.

*هدف کلی دوره:

این درس به کسب دانش و آگاهی دانشجو در زمینه انواع مختلف خدمات مراقبتی(حاد، تحت حاد و طولانی مدت) و گستره متنوعی از خدمات بهداشتی - اجتماعی به مددجویان سالمند که به منظور کسب استقلال، بازگشت به روند معمول زندگی و انجام فعالیت های اجتماعی، ارتقاء کیفیت زندگی و بهبود تطابق خانواده هایشان قابل طراحی و راه اندازی می باشد، منجر می گردد. نظر به نقش پرستاری متخصص سالمندی بعنوان عضو تیم سلامت سالمندی و توانبخشی ضروری است که وی با اهداف کارکردی، ساختار، انواع خدمات و نحوه مدیریت آنها آشنا گردد.

*اهداف اختصاصی دوره:

- ۱- لزوم و اهمیت تدارک خدمات بهداشتی اجتماعی مبتنی بر جامعه برای سالمندان را تشریح نمایند.
- ۲- مفاهیم بنیادی مرتبط با طراحی سرویس های خدمات بهداشتی اجتماعی ویژه سالمندان را توضیح دهند.
- ۳- اهمیت و جایگاه پرستار در شبکه های مراقبتی و حمایتی سالمندان را تبیین نمایند.
- ۴- خدمات در بیمارستان (مراقبت های حاد) را تشریح نمایند.

- ۵- خدمات مراقبتی تحت حاد و طولانی مدت را تشریح نمایند مدل های ارتباطی بین پرستار- پزشک و بیمار را توضیح دهند.
- ۶- خدمات توانبخشی در سالمندان را تشریح نمایند.
- ۷- مراقبتهای تخصصی دوره پایانی زندگی (Hospice Care) را توضیح دهند.
- ۸- خدمات مراقبتی مبتنی بر خانواده و در منزل ویژه سالمندان را تشریح نمایند.
- ۹- خدمات مراقبتی مبتنی بر جامعه ویژه سالمندان را توضیح دهند.
- ۱۰- شبکه خدمات مراقبتی و حمایتی در جامعه و مراکز روزانه را تشریح نمایند.
- ۱۱- انواع خدمات بهداشتی- اجتماعی مبنی بر جامعه ویژه سالمندان در سطح جهان را تبیین نمایند.
- ۱۲- شیوه های پرداخت هزینه های خدمات مراقبت از سالمند را شرح دهند.
- ۱۳- سازمانهای ارائه دهنده خدمات مرتبط با سالمندی را توضیح دهند.
- ۱۴- نقش مشارکت های اجتماعی (گروههای داوطلب و سازمان های مردم نهاد) را شرح دهند.

روش تدریس:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ...)
- مطالعه میدانی و یادگیری مبتنی بر حل مسئله

مسئولیت های فراگیران :

- ۱- حضور به موقع در همه جلسات، نداشتن غیبت و رعایت نظم و ترتیب ضرورت دارد.
- ۲- قبل از شروع هر جلسه درس مطالعه مقدماتی در رابطه با موضوع درس انجام دهند.
- ۳- مشارکت فعال در فرایند یاددهی - یادگیری در طی جلسات (مانند گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ ها) الزامی است.
- ۴- مطالعه محتوای جلسات افلاین، در صورت نیاز به برگزاری این جلسات، الزامی است.
- ۵- انجام فعالیت های یادگیری نظیر انجام دقیق تکلیف، گزارشات شفاهی و شرکت در بحث و گفتگو به منزله حضور دانشجو در کلاس درس محسوب می شود.
- ۶- شرکت در آزمون پایان ترم و گزارش تحقیقات میدانی الزامی است.

قوانین و مقررات کلاس:

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
 - بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
 - الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
 - ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
- یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس درس: حضور به موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس درس الزامی است. به منظور یادگیری مؤثر این درس، مشارکت فعال دانشجویان ضرورت دارد. از دانشجویان انتظار می رود قبل از شروع کلاس در خصوص عنوان درس، مطالعه قبلی داشته باشند. گوشی های تلفن همراه در طول کلاس خاموش یا در حالت پرواز باشد و فقط با هماهنگی استاد و در خارج از محیط کلاس به تلفن های بسیار اضطراری پاسخ داده شود. انجام فعالیتهای یادگیری، نظیر انجام تکلیف، شرکت در آزمون، و بحث و گفتگو به منزله حضور دانشجو در کلاس درس محسوب میشود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور فعال در کلاس	۲
۲	سمینار گروهی	۳
۳	سمینار انفرادی	۳
۴	آزمون پایان دوره	۱۲

* منابع اصلی:

۱. نوروزی، کیان؛ مبانی خدمات بهداشتی - اجتماعی مبتنی بر جامعه ویژه سالمندان دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، آخرین چاپ

- Kennedy-Malone L, Martin-Plank L, Duffy E. Advanced practice nursing in the care of older adults. FA Davis; 2023 Oct 31.
- Eliopoulos C. Gerontological Nursing Ninth Edition. Wolters Kluwer; 2018.
- Mayer H. Brenna; et al. "Better Elder Care. A Nurse's Guide to Caring for Older Adults". New York: Springhouse Co, Last edition.
- Meridean L. Maasl; et al " Nursing Care of Older Adults. Diagnoses, Outcomes & Interventions; Mosby Co. Last edition.
- Redfern SJ, Ross FM. Nursing older people. Churchill Livingstone.
- Hillcoat-Nalletamby S, Ajrouch KJ, Phillips JE. Key Concepts in Social Gerontology. Key Concepts in Social Gerontology. 2010:1-248.

* منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- <http://www.nursing.umn.edu/Hartford/facultyteachingresources/gerojournals/home.html>
- Geriatric Nursing
Journal of Gerontological Nursing
<http://www.jognonline.com/>
- Research in Gerontological Nursing
<http://geronurseresearch.com/>
- http://nursing.uc.edu/centers/aging_with_dignity/exploring_aging/gero_gems.html

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

عنوان درس: ساختارها و سیستم های مراقبتی ویژه سالمندان **نیمسال تمصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴**

مکان کلاس: ۲۲

ساعت کلاس: ۱۰ - ۸

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۴/۰۶/۳۱	معرفی طرح درس، انتظارات و چگونگی تدریس و ارزشیابی و	مطالعه شناسنامه درس	دکتر کشوری
۲	۱۴۰۴/۰۷/۰۷	پرستاری سالمندان و پیش نیازهای یک برنامه ارتقاء سطح سلامتی برای سالمندان اهمیت و جایگاه پرستار در شبکه های مراقبتی و حمایتی سالمندان اهمیت و جایگاه خانواده در مراقبت از سالمندان	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۳	۱۴۰۴/۰۷/۱۴	شبکه خدمات رسمی و غیر رسمی ویژه سالمندان مدلهای مراقبت از سالمندان با هدف منفک کردن موقتی خانواده از مسئولیتهای مراقبتی (نقش پرستار در ارائه مراقبتهای فرجه ای)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی
۴	۱۴۰۴/۰۷/۲۱	لزوم و اهمیت تدارک خدمات بهداشتی اجتماعی مبتنی بر جامعه برای سالمندان مراقبتهای سلامت دوستدار سالمند مفاهیم بنیادی مرتبط با طراحی سرویسهای خدمات بهداشتی اجتماعی ویژه سالمندان (جامعه دوستدار سالمند)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۵	۱۴۰۴/۰۷/۲۸	ساختارهای مراقبتی مبتنی بر جامعه ویژه سالمندان ساکن در مناطق شهری (سرای سالمندان) خدمات مراقبتی در منزل ویژه سالمندان، حالت های انتخابی مسکن سالمندان	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کریمی
۶	۱۴۰۴/۰۸/۰۵	مراقبت های ادغام یافته سالمند در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور ارائه خدمات در مراکز ارائه مراقبتهای اولیه (مراکز بهداشتی) ویژگیهای مراکز ارائه مراقبتهای اولیه دوستدار سالمند	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۷	۱۴۰۴/۰۸/۱۲	پیوستار مراقبت از سالمندان : الف- ارائه خدمات در بیمارستان (ارائه مراقبتهای حاد تحت حاد) ویژگیهای بیمارستان دوستدار سالمند	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۸	۱۴۰۴/۰۸/۱۹	پیوستار مراقبت از سالمندان : ب- مراقبت تسکینی (palliative care) مراقبتهای تخصصی دوره پایانی زندگی (Hospice Care)	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۹	۱۴۰۴/۰۸/۲۶	پیوستار مراقبت از سالمندان : پ- ارائه خدمات مراقبتی طولانی مدت و توانبخشی در سالمندان	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر کشوری
۱۰	۱۴۰۴/۰۹/۱۰	پیوستار مراقبت از سالمندان : ت- ارائه خدمات مراقبتی به سالمندان مبتلا به مشکلات شناختی (آلزایمر) در سطح جامعه	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	دکتر مالکی

دکتر مالکی	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	پیوستار مراقبت از سالمندان : ت- ارائه خدمات مراقبتی به سالمندان مبتلا به مشکلات شناختی (آلزایمر) در منزل	۱۴۰۴/۰۹/۱۷	۱۱
دکتر کشوری	مطالعه دروس ارائه شده در جلسه قبل و مباحث جدید جهت مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	مروری بر انواع خدمات بهداشتی- اجتماعی مبنی بر جامعه ویژه سالمندان - شیوه های پرداخت هزینه های خدمات مراقبت از سالمند در ایران و جهان	۱۴۰۴/۰۹/۲۴	۱۲

لینک کلاس مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/res2u6fyusdk/>

تاریخ امتحان میان ترم:

-

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش):

-

سایر تذکر های مهم برای دانشجویان:

-